

1. نحوه ی محاسبه سال خمس (قهری یا تعیینی)؟

مبدا سال خمس قهری است: برای کارمندان اولین روزی که حقوق می گیرند.

برای کشاورزان اولین برداشت و برای تجار و کاسب ها اولین روز شروع به کار.

2. آیا با تغییر شغل، سال اصلی یا قهری تغییر می کند؟ (اگر سال نداشته، سال قهری او مطابق شغل جدید است؟

3. خمس به ذمه تعلق می گیرد یا به عین؟

ظاهرا ایشان به عین متعلق می داند همانگونه که از مسأله خمس اشیاء به ارث رسیده مشخص می شود.

4. طواف با لباس خمس نداده چگونه است؟

آیه الله صافی ، آیه گلپایگانی : اگر با عین پول خمس نداده لباس احرام بخرد اشکال دارد . (آداب و احکام حج ، مسأله 542) . ولیکن اگر همانطور که متعارف است به ذمه خریداری کرده باشد ، حجش صحیح است .

5. قربانی با پول خمس نداده چگونه است؟

اگر همانگونه که متعارف است به ذمه خریداری کرده باشد صحیح است.

ج. اگر معامله به عین پول خمس نداده انجام نشده است و به ذمه باشد، تصرف در آن جایز است.

6. آیا می شود خمس بعض اموال (لباس طواف، پول عمره) را بدهد؟

چنین تخمینی صحیح نیست. والله العالم(مناسک محشی ص 618)

7. آیا اجازه از یک مجتهد برای دستگردان و امهال کافی است یا نه؟ (موقع پرداخت به مجتهد خودش می دهد.

8. آیا اجازه از یک مجتهد، برای مصالحه هم کافی است؟ (مصالحه بر طبق نظر مجتهد فردمکلف انجام می شود).

9. هدیه و جایزه اگر از مخارج سال زیاد بیاید.

به نظری این جانب هبه با سائر درآمدها فرقی ندارد. (جامع الاحکام ج 1 ص 178)

10. سرمایه کار

به سرمایه به نحو اشاعه خمس تعلق می گیرد..

11. حداقل سرمایه مورد نیاز که با دادن خمس آن نتواند موونه خود را تامین کند.

12. جهیزیه دختر (در ملک پدر):

در سالهایی که در معرض ازدواج است خمس تعلق نمی گیرد

13. جهیزیه دختر (در ملک دختر قبل از ازدواج):

14. پول جهیزیه (در ملک پدر):

خمس تعلق می گیرد

15. پس انداز جهت ازدواج:

خمس تعلق می گیرد

16. پس انداز جهت مسکن

پس انداز در حساب قرض الحسنه برای اینکه وام بگیرد اگر مسکن در حال حاضر مورد نیاز در شأنش باشد خمس ندارد. (جامع الاحکام ج 1 ص 706)

17. پولی که بابت رهن خانه داده

پول رهن جزء مونه است و خمس ندارد و اگر آن را گرفت و نیازی به آن نداشت بنا بر احتیاط خمس آن را پردازد.

18. اثاثیه منزل و وسایلی که رفع نیاز شده (از ربح بین سال تهیه شده بوده)

19. مهریه زن

خمس ندارد.

20. باقیمانده آذوقه در خانه

مواد غذایی مثل برنج و روغن و حبوبات و غیر آنها که از سال خمسی اضافه می ماند و خمس به آنها تعلق می گیرد، به چه قیمتی باید حساب شود به قیمت آزاد یا به قیمت دولت؟ ج- در فرض سؤال، اگر عین این اشیاء ربح و فائده بوده مثل محصول مزرعه 169 شخص باشد به قیمت فعلی باید خمس آنها ادا شود و الا اگر آنها را بزمه خریداری کرده و از فواید قیمت آنها را پرداخت کرده اداء خمس پولی که پرداخت کرده کافی است و اگر از قیمت روز خرید تنزل پیدا کرده تخمیس آن به قیمت فعلی کافی است. و اللّٰه المعالم. (جامع الأحکام (صافی)، ج 1، ص: 169)

21. پولی که قرض گرفته و سر سال در دست اوست و هنوز قسط آن را نداده

22. افزایش اموال غیر سرمایه ای مثل ارث و مالی که خمس ندارد و مالی که خمسش را داده در سر سال و یا هنگام فروش آن.

23. حقوق بازنشستگی

در اصل تعلق خمس به آن با درآمدهای دیگری فرقی ندارد و و جزء درآمد سال دریافت محسوب می شود.

24. حقوق مستمری بگیران

25. حقوق بنیاد شهید

بله خمس دارد و الله العالم(استفتائات موجود در واحد استفتائات جامعه الزهرا).

26. باز خرید

27. ارث میت (ما ترک میت) اگر خمس بدهکار باشد

اگر مطمئن باشد به عین ارث رسیده خمس تعلق گرفته است و خمس آن را میت نداده است در این صورت باید خمس را به قیمت فعلی پردازد.(جامع الاحکام ج 1 ص 191)

28. سپرده حج و عمره

وچوب خمس معلوم نیست هر چند احتیاط خوب است.

در جایی دیگر دیده شده: چنانچه از عواید همان سالی است که به حساب ریخته بوده اگر به حج برود و لو پس از گذشت چند سال خمس ندارد.

29. سود سپرده حج و عمره

اگر با آن پول معاملات شرعی با رعایت شرایطش انجام شود و پرداخت سود طبق قرارداد باید درموقع تحویل اصل پول پرداخت شود سود مذکور از منافع سال وصول است که اگر در همان سال صرفه موونه شود خمس ندارد و اگر باقی بماند آن هم خمس دارد.

30. قبر

در صورتی که خرید قبر صحیح بوده اداء خمس آن به قیمت خریداری شده کافی است. (جامع الاحکام ج 1 ص 177)

31. کفن